

VVSG-AMENDEMENTEN OP VOORONTWERP OCMW-DECREET VERSIE 31 JANUARI 2008

1. Situering

We stellen vast dat de nieuwste versie van het voorontwerp van OCMW-decreet nauwelijks rekening gehouden heeft met het resultaat van het overleg van 12 november 2007 met de minister en een VVSG-delegatie.

Op deze overlegvergadering engageerde de minister zich om in te gaan op een aantal inhoudelijke bedenkingen die VVSG aanbracht en die neergeschreven waren in de nota "Gemeentedecreet moet beter – tekst voor overleg VVSG-Vlaamse regering" d.d. 25 september 2007.

In deze nota, die zowel van toepassing is op het gemeentedecreet als het OCMW-decreet, werden volgende punten aangehaald :

- **Principes i.p.v. details** : de VVSG vroeg een grondige revisie van de hoofdstukken over financiën met het principe voor ogen dat de decreten zich best concentreren op de grote lijnen en details in uitvoeringsbesluiten thuis horen of aan de lokale invulling overgelaten worden.
- **Fouten rechtzetten** : een uitgebreide VVSG-nota bevat een overzicht van fouten en knelpunten die in de tekst van het gemeentedecreet opduiken; deze moeten rechtgezet worden en kunnen uiteraard niet overgenomen worden in het OCMW-decreet.
- **Chartaal kasbeheer** : VVSG vraagt dat het kasbeheer terug in één hand komt en dat men afstand neemt van de interpretatie dat het beheer van munten en biljetten bij de secretaris berust. Dit is ook de visie van het Vlaams parlement.
- **Dubbele handtekening** : VVSG vraagt een regeling die erop neerkomt dat het internecontrolesysteem van het lokaal bestuur er voor moet zorgen dat betalingen enkel kunnen dan na een betaalopdracht van de financieel beheerder; de rest is concrete invulling ter plaatse.
- **Visum** : VVSG vraagt dat de gemeenteraad / OCMW-raad bepalen welke verrichtingen kunnen vrijgesteld worden van visum, binnen de perken voorgesteld door de financieel beheerder.
- **Internecontrolesysteem** : VVSG stelt voor de noodzakelijke goedkeuring van het internecontrolesysteem door de gemeenteraad / OCMW-raad te schrappen.

Op 25 januari 2008, meer dan 2 maanden na het overleg met de minister en na herhaaldelijk aandringen van onze kant om de resultaten van het overleg verder te concretiseren in teksten, werden we geconfronteerd met een derde tekstversie, die inhoudelijk nauwelijks op deze 6 punten ingaat. Bovendien werd ons gevraagd te reageren binnen het tijdsbestek van één week omwille van het geplande IKW-overleg met de andere kabinetten.

Om het goede verloop van het dossier vooruit te helpen legde de VVSG op de vergadering van 29 januari 2008 tekstvoorstellen voor als amendementen op het voorontwerp van decreet, die de concretisering zijn van het engagement dat de minister in het overleg van 12 november 2007 opgenomen heeft. Ze werden nog aangevuld met een aantal VVSG-voorstellen die reeds bij vroegere besprekingen met het kabinet geformuleerd werden. Gelet op de zeer strikte timing die het kabinet oplegt beperken de amendementen zich tot een aantal essentiële punten.

Na besprekingen met het kabinet van minister Keulen op 29 januari en 4 februari 2008 worden onderstaande tekstvoorstellen en opmerkingen door de VVSG aangehouden.

2. Amendementen en bemerkingen

▪ *Missie*

Art. 2 schrappen

De opdrachtbepaling van de OCMW's en hun bestaansrecht zitten vervat in de huidige artikels 1 en 2 van de OCMW-wet. Deze artikels zijn federale artikels; het behoort niet tot de bevoegdheid van de gemeenschappen deze artikels te wijzigen (art. 5, §1, II, 2°, BWHI). De Vlaamse decreetgever kan dus zelf geen eigen missie (opdracht, doel) voor de OCMW's formuleren. Bovendien zou het ook niet wenselijk zijn dit artikel aan te passen aangezien het inhoudelijk een ijzersterk artikel is.

▪ *De organisatie van de raad voor maatschappelijk welzijn*

Art. 6 : verkiezingsprocedure OCMW-raadsleden

We stellen voor de verkiezingsprocedure te vereenvoudigen en te vervangen door een nieuwe procedure, gebaseerd op volgende principes :

- de mandaten in de OCMW-raad worden verdeeld over alle fracties in de gemeenteraad a rato van hun getalsterkte in de gemeenteraad of de verkiezingsuitslag bij de gemeenteraadsverkiezingen;
- elke fractie in de gemeenteraad doet een voordracht van kandidaat-effectieve raadsleden én kandidaat-opvolgers volgens het aantal mandaten in de OCMW-raad waarop men recht heeft; de opvolgers worden voordragen per kandidaat-effectief raadslid (cfr. huidige situatie) en zijn ook verplicht (geen opvolgers, geen geldige voordracht);
- de kandidaat-effectieve raadsleden en de kandidaat-opvolgers die aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoen en zich niet in een situatie van onverenigbaarheid bevinden worden op de installatievergadering van de gemeenteraad verkozen verklaard zonder dat er een stemming over de voordrachten plaats vindt.

Het kabinet heeft dit onderzocht maar gaat er toch niet op in omdat het technisch te moeilijk zou zijn (risico op andere meerderheid in gemeenteraad en OCMW-raad). De VVSG blijft bij zijn standpunt en meent dat de lokale politieke partijen ermee rekening zullen houden om een zowel in de gemeenteraad als de OCMW-raad een meerderheid te vormen.

Art. 7 : nationaliteitsvereiste

We stellen voor om de voorwaarde "Belg zijn" te schrappen. EU-onderdanen moeten ook OCMW-raadslid kunnen worden, net zo goed als ze gemeenteraadslid kunnen zijn. De VVSG kent het advies van de Raad van State hieromtrent, maar stelt vast dat het kabinet dergelijke adviezen soms wel en soms niet volgt.

Art. 8 : personeelsleden kunnen raadslid worden

We blijven ons verzetten tegen de mogelijkheid dat OCMW-personeel gemeenteraadslid kan worden en gemeentepersoneel OCMW-raadslid. Zeker met de ruimere mogelijkheden om op elkaars personeel een beroep te doen, ontstaat een groot gevaar van rechter en partij. Het kabinet heeft een beperking ingevoerd waarbij maximaal eenderde van de raadsleden gemeentepersoneel kan zijn. Deze beperking verandert niets aan onze principiële bemerkingen.

Art. 10 : voordrachtsakte

De VVSG is absolute tegenstander van een systeem van voordrachten met een einddatum; raadsleden krijgen van de kiezer een mandaat voor de duur van de legislatuur en worden dus ook geacht de hele legislatuur uit te doen; bovendien is het voor de continuïteit van het te voeren beleid en de afstemming met het ambtelijk apparaat zeer belangrijk dat eenzelfde ploeg de termijn uitdoet. Zijn er toch omstandigheden waardoor een raadslid zijn mandaat (onverwachts) niet kan uitdoen, dan voorziet de wet nu al in een persoonlijk opvolgersysteem. Wij passen voor een stelsel van een door het decreet georganiseerde opvolging.

▪ **Bevoegdheden RMW, VB, BC's etc. en delegatiemogelijkheden :**

Het decreet moet enkel volgende principes regelen :

- Volheid van bevoegdheid voor de RMW; dat betekent dat het niet nodig en wenselijk is daarnaast nog een lijst met bevoegdheden van de RMW op te nemen;
- Mogelijkheid van delegatie naar de interne organisatie (politiek en ambtelijk : VB, BC's, ambtenaren, budgethouders, IVA's) en het principe van subdelegatie;
- beperkingen op deze delegatiemogelijkheid omwille van democratische overwegingen (b.v. vaststellen budget en MJP) : dit is eenvoudig op te lossen door 1) in het decreet in te schrijven dat beslissingen die de wet of het decreet uitdrukkelijk aan de RMW voorbehoudt niet gedelegeerd kunnen worden, 2) verder in het decreet bij elk onderdeel te bepalen of het een bevoegdheid van het OCMW dan wel van de RMW betreft en 3) een aantal specifieke remmen te voorzien (beslissingen die aan bijzonder toezicht onderworpen zijn, rem op subdelegatie naar personeelsleden);
- gelet op het facultatief karakter van het VB kan het decreet zelf geen bevoegdheden aan het VB geven; het VB kan alleen maar bevoegdheden krijgen die door de RMW toegewezen worden. Indien het decreet uitzonderlijk toch een bevoegdheid aan het VB toekent, moet de RMW minstens de keuze krijgen welke instantie deze bevoegdheden uitoefent indien er geen VB is.

Daarom : herschrijven van art. 51, 52, 60, 65 en 66 :

Art. 51 vervangen door volgende tekst :

§ 1. De raad voor maatschappelijk welzijn regelt alles wat tot de bevoegdheid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn behoort, tenzij de wet of het decreet het anders bepaalt.

§2. De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt het beleid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en kan daartoe algemene regels vaststellen.

§3. De raad voor maatschappelijk welzijn stelt de reglementen van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vast. Die kunnen betrekking hebben op het beleid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en op het inwendige bestuur ervan.

Art. 52 vervangen door volgende tekst :

§ 1. De raad voor maatschappelijk welzijn kan bij reglement bepaalde bevoegdheden overdragen aan het vast bureau, aan een bijzonder comité, aan de secretaris van het OCMW of aan een intern verzelfstandigd agentschap.

De volgende bevoegdheden kunnen niet worden overgedragen :

1° beslissingen die de wet of het decreet uitdrukkelijk aan de raad voorbehoudt;

2° beslissingen die aan de machtiging of de goedkeuring van de toezichthoudende overheid onderworpen zijn;

3° beslissingen omtrent de vervreemding, de verdeling en de ruil van onroerende goederen of onroerende rechten;

4° beslissingen omtrent de leningen, de dadingen, de verwerving van onroerende goederen en de vaste beleggingen van kapitalen;

5° het aanvaarden van schenkingen en legaten aan het OCMW.

§ 2. In afwijking van § 1 kunnen de beslissingen inzake individuele maatschappelijke dienstverlening en verhaal, genomen in toepassing van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de OCMW's, de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van steun verleend door de OCMW's, enkel overgedragen worden aan het vast bureau of aan een bijzonder comité.

De overdracht van de bevoegdheid tot het aanstellen en ontslaan van personeelsleden is beperkt tot wat geregeld is in art. 106.

§ 3. De raad voor maatschappelijk welzijn kan beslissen dat het vast bureau en het bijzonder comité de hen toegewezen bevoegdheden verder kunnen overdragen aan de secretaris; de raad kan tevens beslissen dat de secretaris de hem toegewezen bevoegdheden kan overdragen aan andere personeelsleden van het OCMW, onverminderd de beperkingen voorzien in art. 106.

§ 4. Onverminderd de toepassing van artikel 160 kan in gevallen van dringende spoed die voortvloeien uit niet te voorziene omstandigheden het vast bureau op eigen initiatief de bevoegdheden van de raad voor maatschappelijk welzijn uitoefenen; zijn beslissing wordt meegedeeld aan de raad voor maatschappelijk welzijn die er op zijn eerstvolgende vergadering akte van neemt.

In afwijking van het eerste lid kan de raad voor maatschappelijk welzijn deze bevoegdheid aan de voorzitter overdragen.

Art. 60

In §1, eerste lid de laatste zin schrappen.

Art. 65

Eerste lid aanpassen als volgt : "Het vast bureau en de bijzondere comités oefenen de bevoegdheden uit die de raad voor maatschappelijk welzijn aan hen heeft overgedragen of die de wet of het decreet aan hen heeft toevertrouwd."

Tweede lid schrappen; dit wordt reeds geregeld in het nieuw tekstvoorstel voor art. 52. Bovendien is deze tekst niet duidelijk : enerzijds is er delegatie van bevoegdheden vanuit de RMW naar VB en BC's; anderzijds doorkruist dit artikel deze delegatie vanuit het principe" nood breekt wet." In dat geval moet wel duidelijk zijn wie kan optreden : het VB of een BC ? We stellen voor om deze bevoegdheid bij het vast bureau te leggen. Aangezien het vast bureau echter facultatief is moet de raad de mogelijkheid hebben deze bevoegdheid over te dragen aan de voorzitter.

Art. 66

Dit artikel schrappen : de wet of het decreet mogen geen bevoegdheden toekennen aan het VB of het BC : het zijn immers facultatieve organen. En daar waar het decreet of de wet toch bevoegdheden aan deze organen opdraagt (optreden bij dringende spoed) moet de RMW de mogelijkheid hebben op deze bevoegdheidsoverdracht in te grijpen.

▪ ***De verkiezing van de voorzitter van het OCMW***

Art. 53

De VVSG blijft absolute tegenstander van een door het decreet georganiseerd stelsel van gedeelde mandaten voor de voorzitter en ondervoorzitter(s) van het OCMW via een einddatum op de voordrachtsakte.

▪ ***De werking van het vast bureau en de bijzondere comités***

Art. 62

Derde lid schrappen : er is geen reden waarom de notulen van het vast bureau en de BC's niet ter beschikking gesteld kunnen worden op de wijze bepaald door het huishoudelijk reglement, zoals voorzien in art 44, tweede lid voor de notulen van de RMW. Bovendien gaat het hier over vergaderingen achter gesloten deuren, zodat het niet wenselijk is de notulen op te sturen.

Zevende lid : eveneens schrappen.

▪ ***Wedde OCMW-voorzitter die tevens lid is van het schepencollege***

Art. 68

Voorzitters die tevens schepen zijn hebben een dubbele verantwoordelijkheid, nl. een uitvoerende politieke verantwoordelijkheid in het OCMW en een verantwoordelijkheid als lid van het college. Bovendien staat tegenover hun taak een tijdsbesteding die merkelijk hoger is dan die van een schepen. Na het burgemeesterschap vormt het OCMW-voorzitterschap, als het gecombineerd wordt met een schepensmandaat, het zwaarste politieke mandaat en dat mag zich ook vertalen in een hogere wedde.

Wij pleiten ervoor om voor deze OCMW-voorzitters de wedde op te trekken tot 75 % van de burgemeesterswedde in gemeenten tot 50.000 inwoners en tot 90 % in gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. OCMW-voorzitters die geen lid zijn van het college behouden een wedde die gelijk is aan de wedde van een schepen (nl. 60 % van de burgemeesterswedde in gemeenten tot 50.000 inwoners en 75 % in gemeenten met meer dan 50.000 inwoners).

▪ **Taakomschrijving secretaris, financieel beheerder, maatschappelijk werker**

Principes :

- kasbeheer terug in één hand (geen afzonderlijk beheer van munten en biljetten bij secretaris);
- geen uitdrukkelijke uitoefening van het ambt van de decretale graden vanuit de gemeente, art. 275 dat het principe van wederzijds beroep op elkaars personeel bevestigt, volstaat; dat men deze mogelijkheid hier uitdrukkelijk inschrijft voor de maatschappelijk werkers raakt niet enkel aan de "core business" van het OCMW, nl. het maatschappelijk werk gericht op de individuele maatschappelijke dienstverlening, maar is bovendien in strijd met het federale hoofdstuk IV van de OCMW-wet (taken van het OCMW), dat uitdrukkelijk de maatschappelijk werker binnen het OCMW positioneert (zie b.v. art. 60, §§ 1 en 3, OCMW-wet);
- meer lokale autonomie bij het bepalen van de prestatieomvang van de secretaris en de financieel beheerder..

In verband met de dubbele handtekening voor betalingen en het chartaal kasbeheer is het nuttig te verwijzen naar de besprekingen in het Vlaams parlement over het gemeentedecreet.

Het Vlaams parlement heeft in het gemeentedecreet uitdrukkelijk de zin 'De secretaris is belast met de uitvoering van de betalingen en het chartale kasbeheer' geschrappt., met als conclusie van de bespreking (cf. Vlaams parlement, stuk 347 (2004-2005) – Nr. 6, pag. 75): 'De heer Norbert De Batselier, commissievoorzitter, vat de discussie als volgt samen: het schrappen van de tekst betekent dat het niet de secretaris is die instaat voor de uitvoering van de betalingen van de uitgaven en voor het chartale kasbeheer.' Door het amendement komen de woorden 'chartaal kasbeheer' niet meer voor in het Gemeentedecreet.

Op het kabinet (en in de omzendbrieven bij het gemeentedecreet) blijft men zeggen dat de secretaris belast is met het kasbeheer, de munten en biljetten dus, en men dreigt deze absurde regeling nu te kopiëren naar de OCMW's. Dit mag niet gebeuren. Er is geen enkele CEO van een onderneming die verantwoordelijk is voor het beheer van de munten en biljetten. Bovendien lijkt dit nu niet meteen een probleempunt binnen de lokale besturen. Voorts veroorzaakt de tweedeling munten en biljetten (secretaris) / thesauriebeheer (financieel beheerder) veel praktische problemen zelfs een pak administratieve overlast (bv. bij de verkoop van een onroerend goed moet de secretaris de bankcheque ontvangen, want volgens het kabinet behorend bij het kasbeheer, maar geen kwijting geven, want dat is de bevoegdheid van de financieel beheerder, die verantwoordelijk is voor de invordering van de ontvangsten).

Art. 76

§ 1 aanvullen met de volgende zin : "De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt de prestatieomvang van deze functies."

§ 3 vervangen door volgende bepaling : "In afwijking van § 2 wordt in de OCMW's van gemeenten die 5.000 inwoners en minder tellen de functie van financieel beheerder uitgeoefend door een gewestelijk ontvanger. In de OCMW's van gemeenten met minstens 5.001 inwoners en maximaal 20.000 inwoners heeft de raad voor maatschappelijk welzijn de keuze om voor de uitoefening van het ambt van financieel beheerder een beroep te doen op een gewestelijk ontvanger of op een eigen personeelslid van het OCMW.

§ 4, tweede lid, derde en vierde zin, vervangen door volgende bepaling : “Bij een vacature van financieel beheerder bij een OCMW van een gemeente met maximaal 20.000 inwoners kan de raad voor maatschappelijk welzijn een gewestelijk ontvanger benoemen.”

§ 5 vervangen door volgende bepaling : “Indien de raad voor maatschappelijk welzijn de prestatieomvang van de secretaris of de financieel beheerder wijzigt, blijven de secretaris en de financieel beheerder die in dienst zijn hun functie uitoefenen met dezelfde prestatieomvang tot hun loopbaan of hun functie in dat OCMW eindigt. Met akkoord van het betrokken personeelslid kan daarvan afgeweken worden.”

Art. 80 vervangen door volgende tekst :

§ 1. In de OCMW's waar de functie van secretaris deeltijds is, kan de raad voor maatschappelijk welzijn deze functie laten vervullen door de deeltijdse secretaris van een OCMW van een andere gemeente dan diegene die door het OCMW bediend wordt of door de deeltijdse secretaris van een andere gemeente.

§ 2. In de OCMW's waar de functie van financieel beheerder deeltijds is, kan de raad voor maatschappelijk welzijn deze functie laten vervullen door de deeltijdse financieel beheerder van een OCMW van een andere gemeente dan diegene die door het OCMW bediend wordt of door de deeltijdse financieel beheerder van een gemeente.

Art. 86, laatste lid vervangen door volgende tekst :

Hij rapporteert aan de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en aan het bevoegde orgaan.

Motivering : dit dekt beter de lading dan rapporteren aan de raad.

Art. 88, §1 vervangen door volgende tekst :

De secretaris van het OCMW woont de vergaderingen bij van de raad voor maatschappelijk welzijn en van het vast bureau. Hij kan de vergaderingen van de bijzondere comités bijwonen. Hij is aanwezig op de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen gedurende de bespreking van de punten waarvoor overeenkomstig art. 274 advies moet ingewonnen worden. Op verzoek van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn is hij tevens aanwezig op de vergaderingen van het college van burgemeester en schepenen gedurende de bespreking van andere agendapunten.

Motivering : wij vragen dat de OCMW-secretaris steeds aanwezig is op het college van burgemeester en schepenen wanneer punten besproken worden van het OCMW waarvoor verplicht een advies moet gevraagd worden. Voor andere punten over het OCMW die besproken worden op het college kan de secretaris aanwezig zijn voor zover de voorzitter van het OCMW dit wenst.

Art. 92

4° schrappen van de zinsnede “met uitzondering van het kasbeheer”

Art. 94

Tweede zin aanpassen als volgt : “Hij is belast met de uitvoering van de betalingen, na een uitdrukkelijke betalingsopdracht zoals geregeld in art . 166.”

▪ **Samenstelling managementteam**

Art. 96, derde lid schrappen

We vragen om de zin “De voorzitter van het OCMW maakt met raadgevende stem deel uit van het managementteam.” te schrappen. Het managementteam is een ambtelijk orgaan dat o.a. belast is met de beleidsvoorbereiding; het permanent lidmaatschap van de voorzitter die een politieke beslissingsverantwoordelijkheid draagt strookt niet met dat concept.

Dit betekent niet dat de voorzitter de vergaderingen nooit kan bijwonen; het is aan de OCMW's zelf om daar een werkbare interne regeling voor uit te werken voorstelt.

▪ **Internecontrolesysteem**

In het internecontrolesysteem moet o.a. opgenomen worden hoe de betalingsopdracht aan de financieel beheerder verleend wordt. Verder is het de verantwoordelijkheid van de secretaris om dit systeem tot stand te brengen. Hij rapporteert hierover aan de RMW (zie art. 101). Bij deze rapportage kan de RMW allerlei vragen stellen en aanbevelingen doen om het systeem beter te doen functioneren, maar het is niet wenselijk dat de RMW dit systeem goedkeurt. De RMW moet waken over de toepassing ervan. De tekst van het voorontwerp beperkt de goedkeuring door de RMW weliswaar tot het algemeen kader; maar dat blijft redelijk vaag.

Art. 100, §1 aanpassen als volgt :

§1, eerste lid, laatste zin schrappen.

§1, tweede lid aanvullen met volgende bepaling : "Het internecontrolesysteem bepaalt onder meer volgens welke procedure de betaalopdrachten aan de financieel beheerder gegeven worden en wie ervoor verantwoordelijk is. De financieel beheerder kan nooit zelf een betalingsopdracht geven."

▪ ***Rechtspositie personeel***

Art. 106 : eedaflegging personeel

Wij zouden de eedaflegging willen beperken tot de decretale graden en tot personeelsleden die taken uitvoeren die enkel door een beëdigd ambtenaar uitgevoerd mogen worden (maatschappelijk werkers in het OCMW, ambtenaar verantwoordelijk voor GAS en andere gezagsfuncties bij de gemeente, etc.). In de OCMW-context, met veel contractuele en veel tijdelijke personeelsleden in de continudiensten (allerlei vervangingen) brengt een veralgemeende eedaflegging bovendien veel administratieve rompslomp teweeg.

Vandaar het voorstel om het derde lid van artikel 106 te schrappen; de eedaflegging voor secretaris, financieel beheerder en maatschappelijk werker is reeds geregeld in art. 77.

Art. 106, derde lid van het gemeentedecreet kan dan als volgt gewijzigd worden : "Onverminderd art. 77 leggen de personeelsleden die taken vervullen die krachtens de wet of het decreet enkel uitgevoerd kunnen worden door beëdigde personeelsleden, de volgende eed af in handen van de gemeentesecretaris : "Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen". De weigering tot eedaflegging staat gelijk met verzaking van de aanstelling."

▪ ***Meerjarenplanning en budget***

Art.154, § 2 vervangen door de volgende tekst :

§ 2. Het exploitatiebudget is een financieel plan van de exploitatie van het OCMW in zijn geheel en van elk van zijn beleidsdomeinen, waarvan het begrip bepaald wordt door de Vlaamse regering.

Art. 157, eerste lid vervangen door volgende tekst :

Een budgetwijziging is een wijziging van de beleidsnota waardoor de beleidsdoelstellingen van het budget niet meer aansluiten bij de beleidsdoelstellingen uit het meerjarenplan of die voor gevolg heeft dat de gemeentelijke bijdrage voorzien in artikel 146 in één van de resterende jaren van het meerjarenplan verhoogt.

Art. 160 vervangen door volgende tekst :

In de gevallen waar de geringste vertraging onbetwistbare schade zou berokkenen en slechts na budgetwijziging in de uitgave kan worden voorzien, kan de raad voor maatschappelijk welzijn in de uitgave voorzien onder de verplichting om zonder verwijl de nodige kredieten door een budgetwijziging in te schrijven. De betaling mag evenwel uitgevoerd worden zonder de budgetwijziging af te wachten. De externe auditcommissie en het college van burgemeester en schepenen worden hiervan op de hoogte gebracht.

Art. 158, tweede zin vervangen door volgende tekst :

Interne kredietaanpassingen worden meegedeeld aan het vast bureau of, indien de raad voor maatschappelijk welzijn geen vast bureau opgericht heeft, aan de raad zelf.

▪ **Budgethouderschap, uitvoering van betalingen, kasbeheer**

Principes :

- sterke vereenvoudiging van het budgethouderschap, vertrekkend vanuit de OCMW-praktijk; het werken met de notie 'dagelijks bestuur' zorgt enkel voor veel problemen; beter is het de inhoud van het budgethouderschap te laten bepalen door de RMW met enkele decretale restricties (b.v. investeringen waarvoor infrastructuursubsidies aangevraagd worden). Ook het onderscheid tussen dagelijks bestuur en projecten is weinig relevant : de RMW beslist wie voor wat bevoegd is.
- kasbeheer terug in één hand (geen afzonderlijk beheer van munten en biljetten bij secretaris);
- afschaffen van de decretale verplichting van de dubbele handtekening bij betalingen
- visum : de raad (hoogste orgaan) kan vrijstelling op de visumverplichting toestaan, mits de financieel beheerder akkoord gaat; het samenspel tussen controleur en gecontroleerde zal een evenwicht tot stand brengen dat veel beter beantwoordt aan de lokale realiteit dan een besluit van de Vlaamse regering dat onmogelijk een generieke regeling tot stand kan brengen.

Art. 162 vervangen door volgende tekst :

§ 1. Het budgethouderschap komt toe aan de raad voor maatschappelijk welzijn, onverminderd de toepassing van onderstaande paragrafen.

§ 2. Zowel voor wat betreft de investeringen als wat betreft de exploitatie kan de raad deze bevoegdheid binnen de perken van de daartoe op het budget ingeschreven kredieten overdragen aan het vast bureau, een bijzonder comité of de secretaris.

§ 3. De raad voor maatschappelijk welzijn kan beslissen dat het vast bureau en het bijzonder comité de hen toegewezen bevoegdheden binnen de perken van het daartoe op het budget ingeschreven kredieten verder kunnen overdragen aan de secretaris; de raad kan tevens beslissen dat de secretaris de hem toegewezen bevoegdheden binnen de perken van het daartoe op het budget ingeschreven kredieten verder kan overdragen aan andere personeelsleden van het OCMW.

Bij overdracht van deze bevoegdheden aan personeelsleden houdt de secretaris rekening met het organogram van de diensten van het OCMW. De betrokken personeelsleden kunnen de aan hen overgedragen bevoegdheden niet weigeren als hun functieomschrijving erin voorziet.

§ 4. Wat betreft de investeringen voor rekening van andere overheden of die door andere overheden gesubsidieerd worden kan de raad voor maatschappelijk welzijn het budgethouderschap niet overdragen.

§ 5. De overdrachten van bevoegdheden bedoeld in dit artikel kunnen te allen tijde herroepen worden. De overdrachten van bevoegdheden vervallen in ieder geval zes maanden na de algehele vernieuwing van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Art. 163, aanpassen als volgt :

§ 1. vervangen door volgende tekst : "De budgethouder gaat de verbintenissen aan overeenkomstig het hem toevertrouwde budget. Hij kiest, in voorkomend geval binnen de perken van de delegatie, de wijze van gunnen voor opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten en stelt de voorwaarden ervan vast. Hij wijst de opdracht toe en keurt de te betalen bedragen goed.

Budgethouders zijn persoonlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het budgethouderschap."

§ 2, derde en vierde lid vervangen door volgende tekst :

"De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt de nadere voorwaarden waaronder de financieel beheerder de controle, vermeld in het tweede lid, uitoefent. De raad kan, binnen de perken vastgesteld door de financieel beheerder, bepaalde verrichtingen vrijstellen van de visumverplichting.

Verrichtingen die door de raad voor maatschappelijk welzijn overeenkomstig het derde lid vrijgesteld zijn van de visumverplichting, kunnen door de budgethouder toch aan de financieel beheerder voorgelegd worden voordat enige verbintenis wordt aangegaan; in dat geval wordt gehandeld overeenkomstig het tweede lid.

Indien de budgethouder de raad voor maatschappelijk welzijn, het vast bureau of een bijzonder comité is en het stemgedrag van de leden niet genotuleerd wordt, kan elk lid van deze organen zich beroepen op de toepassing van het tweede lid.”

Art. 164 vervangen door volgende tekst :

Als de financieel beheerder aan en door een budgethouder voorgenomen verbintenis weigert visum te verlenen, deelt hij dit schriftelijk en gemotiveerd mee aan de raad voor maatschappelijk welzijn. De raad voor maatschappelijk welzijn kan dan op eigen verantwoordelijkheid viseren en deelt deze beslissing mee aan de budgethouder en de financieel beheerder. In dat geval bezorgt de financieel beheerder een afschrift van zijn schriftelijke weigering tot viseren samen met het visum van de raad aan het college van burgemeester en schepenen en aan de provinciegouverneur. Deze kunnen optreden overeenkomstig de bepalingen van Titel IX, Hoofdstuk I, Afdeling II.

Art. 165 vervangen door volgende tekst :

§1. Om de betaling mogelijk te maken van geringe exploitatie-uitgaven die omwille van de goede werking van de dienst onmiddellijk moeten gedaan worden of die het gevolg zijn van beslissingen van de voorzitter tot dringende hulpverlening overeenkomstig art. 58, §2 en §3, kan de financieel beheerder, na advies van de secretaris, aan bepaalde personeelsleden van het OCMW een kasprovisie ter beschikking te stellen. Deze personeelsleden zijn persoonlijk verantwoordelijk voor het beheer ervan.

Het internecontrolesysteem van het OCMW bevat de nadere regels in verband met het beheer van die provisie, de opname van de op de kasprovisie gedane uitgaven in de boekhouding van het OCMW en de ontlasting van de provisiehouders.

§2. De financieel beheerder kan, na advies van de secretaris, onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde personeelsleden van het OCMW belasten met de inning van geringe dagontvangsten. Het internecontrolesysteem van het OCMW bevat de nadere regels in verband met het verantwoorden van de bedragen van deze dagontvangsten en de opname ervan in de kas van het OCMW.

§3. De financieel beheerder voert de nodige controles uit op het beheer van de kasprovisies en de kas van geringe dagontvangsten en maakt hierover een proces-verbaal op dat door hemzelf en door het betrokken personeelslid ondertekend wordt. Een afschrift van dit proces-verbaal wordt aan de secretaris bezorgd en, in geval van vastgestelde onregelmatigheden, ook aan de externe auditcommissie.

§4. De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt de voorwaarden voor de terbeschikkingstelling van provisies en de voorwaarden waaronder personeelsleden van het OCMW kunnen belast worden met de inning van geringe dagontvangsten.

Art. 166 vervangen door volgende tekst :

§ 1. De financieel beheerder is belast met de uitvoering van alle betalingen. Betalingen ter uitvoering van uitgaven kunnen nooit door de financieel beheerder verricht worden zonder een uitdrukkelijke betalingsopdracht zoals bepaald in het internecontrolesysteem.

De financieel beheerder verricht de betalingen in verband met het thesauriebeheer autonoom.

De financieel beheerder is verantwoordelijk voor de kasverrichtingen. Hij kan de kasverrichtingen opdragen aan een of meer personeelsleden van het OCMW. De betrokken personeelsleden kunnen de hen opgedragen bevoegdheid niet weigeren indien hun functiebeschrijving erin voorziet.

De financieel beheerder en de personeelsleden vermeld in dit artikel zijn rekenplichtig binnen de grenzen van de aan hen toevertrouwde bevoegdheden.

§ 2. Als de financieel beheerder of een door hem met betalingsverrichtingen belast personeelslid weigert een betalingsopdracht uit te voeren, deelt hij dit schriftelijk en gemotiveerd mee aan de raad voor maatschappelijk welzijn. De raad voor maatschappelijk welzijn kan dan op eigen verantwoordelijkheid bevelen de betaling uit te voeren. Dit bevel wordt schriftelijk meegedeeld aan de financieel beheerder of het door hem met betalingsverrichtingen belast personeelslid en kan niet worden geweigerd.

In dat geval bezorgt de financieel beheerder of het door hem met betalingsverrichtingen belast personeelslid een afschrift van zijn schriftelijke weigering tot uitvoering van de betaling samen met het schriftelijk bevel van de raad tot uitvoering van de betaling aan het college van burgemeester en schepenen en aan de provinciegouverneur. Deze kunnen optreden overeenkomstig de bepalingen van Titel IX, Hoofdstuk I, Afdeling II.

- **Boekhouding, financiële rapportering, kascontrole**

Art. 171

“Secretaris” overal vervangen “door financieel beheerder”

§1, eerste lid : is het realistisch dat de externeauditcommissie de kas van de rekenplichtigen jaarlijks controleert ? Dit gaat over heel veel kassen ! Voorstel om deze zinsnede te schrappen en ook verder in de tekst; controle van deze kassen is een interne zaak en valt onder de verantwoordelijkheid van de financieel beheerder.

§ 2 ? Gaan we deze procedure hanteren bij elk kastekort ? Volstaat de procedure van het huidige art. 89, §3 OCMW-wet niet ? Als de financieel beheerder, die verantwoordelijk is voor de kas, een tekort vaststelt, moet hij het zelf oplossen en hierover aan de raad rapporteren.

Art. 172

Overal “secretaris” schrappen

- **Inventaris, jaarrekening en kwijting**

Art. 174 en 175

Als de raad in het eerste semester (ten laatste 30 juni) van het boekjaar dat volgt op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft zich moet uitspreken over de vaststelling ervan, en de externeauditcommissie voordien 30 dagen heeft tijd heeft om over het ontwerp van jaarrekening te rapporteren aan de raad, dan moet het ontwerp van jaarrekening, rekening houdend met het feit dat de financieel beheerder het ontwerp zal willen aanpassen aan de opmerkingen van de externeauditcommissie vooraleer ermee naar de raad te gaan (15 dagen) en rekening houdend met de termijnen die moeten gerespecteerd worden om de documenten aan de raadsleden te bezorgen (14 dagen), klaar zijn tegen ten laatste 30 april.

Is dit realistisch ? Interne facturatie met talloze omslagsleutels die pas kunnen berekend worden als alle kosten en opbrengsten gekend zijn, RSZ-afrekening van het laatste kwartaal van het boekjaar tegen 30 maart van het daaropvolgende jaar, RIZIV-afrekeningen, etc.

Gaat de externeauditcommissie in staat zijn al deze rapporten ongeveer allemaal op hetzelfde tijdstip af te leveren ?

Art. 177

§ 2 secretaris schrappen

- **Bestuurlijk toezicht op budget en meerjarenplan**

Art. 178 en 179 : schrappen

Motivering : Het heeft niet veel zin om naast het bestuurlijk toezicht voorzien in art. 149, §2, nog eens een tweede toezichtprocedure te voorzien. De gemeente heeft immers alle mogelijkheden om in te grijpen op de MJP en het budget van het OCMW (voorafgaand advies college van burgemeester en schepenen, goedkeuring gemeenteraad); het OCMW heeft de kans hiertegen een beroep aan te tekenen bij de gouverneur en de VR, zowel op grond van beleidargumenten (de normale werking van het OCMW komt in het gedrang) als wegens schending van de wet (b.v. gemeente schrapt bepaalde uitgaven uit meerjarenplan en drijft de te verwachten ontvangsten kunstmatig op om de gemeentelijke toelage te kunnen drukken).

- ***Optreden in rechte***

Art. 202

Lijkt ons niet opportuun. Wat is de achterliggende redenering ? Is deze bepaling niet hopeloos achterhaald en totaal onwerkbaar binnen de OCMW-context ?

- ***Participatie van de burger***

Hoofdstuk III - voorstellen van burgers

Schrappen; de vergelijking met de gemeenteraad gaat niet op : een gemeenteraad is het parlement van de gemeente, een OCMW-raad is eerder een beheersorgaan (cfr. schepencollege).

Hoofdstuk IV – verzoekschriften

Schrappen; de vergelijking met de gemeenteraad gaat niet op : een gemeenteraad is het parlement van de gemeente, een OCMW-raad is eerder een beheersorgaan (cfr. schepencollege).

Piet Van Schuylenbergh
5 februari 2008